

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felölős szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyitólér sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint

A kiscgazda.

Régi dolog, hogy valamennyien született gazdáknak tartjuk magunkat. Alig akadna ember, aki vágyai netovábbját másban keresné, mint néhány ezer holdnyi bánáti pusztában. Alapjában pedig úgy áll a dolog, hogy nem csak jó gazdák nem vagyunk, de még azzal sem tudunk gazdámódrá élni, a mit a természet ajándékként hullat az ölünkbe. A panaszokkal, a bajok hánytorgatásával már egészen másként vagyunk. A mióta az amerikai, majd az ausztráliai óriási kiterjedésű szántóföldek termései megjelentek a világpiacokon s természetszerűleg redukálták a buza árát, kifogyhatatlanok vagyunk az ezernyi bajok felsorolásában; elviselhetetlennek találjuk az adót; magasnak a munkások bérét; soknak a vasut tarifáit s pro et kontra merkantil vagy agrárnak valljuk magunkat s telekiabáljuk a kormány fülét, a t. Házban s azonkívül, mert tőle várjuk minden bajnak az orvoslását.

Hát ez így nem egészen van helyesen. Szó sincs róla, vannak

bajok, a miknek orvoslására egyedül a kormányzat van hivatva, de hogy összedugott kézzel mindent onnan várjunk, az egy volna a sültgalamb históriájával. A magyar gazdaközönség, különösen pedig a kiscgazdák óriási hányada, a honnan lehangosabb a panasz, tökéletesen elmaradt a modern gazdálkodás mögött s éppen ott tart ma, mint tartott ötven esztendővel ezelőtt, a mikor csak bele kellett szórni a magot a földbe s tiz hónap múlva besöpörni az aczélosszemű búzának az árát. Intenzív gazdálkodásról fogalma sincs a magyar kiscgazdáknak; nagyobb uradalmaink is csak az utolsó két-három esztendőben kezdik belátni, hogy a mindenáron való buzatermesztés mellett egy-két százaléknál a legjobb gazda keze alatt sem jövedelmez többet még a kifogástalan minőségű föld sem. Minden öröme, minden büszkesége abban telik a mi gazdáinknak, ha minél nagyobb területet ültet be buzával; e mellett aztán alig jut valami a többi gazdasági növényeknek. A kiscgazda csak a legritkább esetben termel eladásra répát vagy tengerit, megelégszik, ha a házi szükségletére valót ki-

termi a földje, a min meghizlalja a disznáját s kiteleltet két-három szarvasmarhát. Így aztán egész évi jövedelme egyetlen koczkára van téve: a buzára vagy rozsrá. Ha ez nem talál beütni, kész a veszedelem.

Pedig az utolsó hat-nyolc esztendő keserves tapasztalatokat hozott gazdáinknak. Az az időjárás, a mely évek óta hetes esőkkel, köddel fordítja a tavaszt, fagygyal, hóharmattal kezdi s rekkenő forrósággal végzi a nyarat, egy cseppet sem kedvező a buza fölösleges kultiválására. A nagy gazdaságok már kezdenek erre rájönni s a buzavetések mennyisége mutatja is ezt a esőkkel. A statisztika szerint ebben az esztendőben hét százalékkal csappant meg a buzaföldek száma, a mi elég tekintélyes mennyiség, ha számbavesszük, hogy csak az ecsedi láp lecsapolásával óriási kiterjedésű földek kerültek eke alá. A hivatalos kimutatásokban az idén ott találjuk és pedig elég szép mennyiséggel a mákot, a melyet eddig legfeljebb kertekben háziveteményként termesztettek. Egyre nagyobb hányad esik a lenn és kender termesztésére, szaporodott a rizs a déli vidékeken.

T Á R C Z A.

A tamásvári vasutügy.

A miklósháza-tamásvári vasut kiépítéséhez csak nagynehezen tudta megkapni az engedélyt Kebel Barnabás. Öt-ször járt fönt miatta Budapesten s a képviselőház folyosóján a honatyák között már közkeletű élcek járták a Kebel Barnabás vicinálisáról. Ezer és egy akadálya volt ennek a vasutépítésnek, míg végre kezéhez kapta Kebel Barnabás a pecsétes irást, hogy tessék, boldoguljon hát azzal a vicinálissal, ha tud.

Kebel Barnabás legelőször is levelet írt Pestre a Balázs Gábor fiának, a ki kiségitő mérnök volt a kataszternél.

Hagyj ott mindent öcsém — írta neki — és gyere le hozzám. Nagy fába vágtam a fejszemet s az apád azt mondja, hogy te elég legény vagy hozzá, hogy kiránts. Siess hát öcsém, itt az idő, hogy kontyon ragadjuk azt a Fortuna nevezetű dámad!

Balázs Ferkó a barátságos meghívásra sietett le Miklósházára. Itt volt tudniillik a vasutépítő bizottságnak a főhadiszállása. A Balázs-gyerek már tudott az ilyen vasuthistóriákhoz. Pár év előtt csupa vicinálisához küldte ki az állam, hát ismerte a furfangjait az ilyen vállalkozásnak.

— Először bejárták Kebel Barnabással és a bizottsággal kiépítendő vonalat. Balázs Ferkó teljességgel nem volt megelégedve az eredménnyel.

— Egy kavicsbányára volna szükségünk itt a közelben — mondta komoran. — Kell a töltés számára!

— Hát hiszen csak volna — Veté ellen Kebel Barnabás. — Van a városnak egy ilyen bányája. A járási utakat kövezik belőle.

Balázs Ferkó ijedten förmedt rá Kebel Barnabásra:

— Az Istenért bátyám, hallgasson! Ami a városé, az a városé punktum!

Aggodalmasan nézett szét a fiatal mérnökgyerek, ha vajjon a bizottság tagjai között nem akad-e olyan, aki besug-

hatná a városi magisztraturnak, hogy ime szükségük van a vasutépítőknak arra a kavicsbányára. Mert akkor ugyancsak borsos árt kérnének érte a ravasz városiak. Hjah, okkal-móddal kell az ilyet megcsinálni!

Hanem a városiak mégis valahogyan megtudták s a mikor Balázs Ferkó csak úgy mellékesen fölemlítette előttük azt a „rongyos kavicsbányát, tizezer forintra takszálták az árát.

— A tolvajok, a rablók — dohogta e hirre böszülten Kebel Barnabás — kihuznák az ember feje alól a párnát. Hanem megálljatok kutyák! Ferkó öcsém hocide a puskámat, hadd lövöm le őket egy szálig!

Balázs Ferkó is nagyon elkeseredett, Kavicsbánya kell, ha telegráfróton is hoznák ide. Mi lesz most, mi lesz?

Hanem aztán jutott valami eszébe. Maga is megmosolyogta a bolond gondolatát és rejtélyesen szolt oda Kebel Barnabásnak:

— Az Isten áldja meg bátyám, engem három napig nem lát, . . .

de különösen a burgonya, a mit a Dunántul kezd erősen kultiválni, sőt itt-ott már gyógynövényekre is akadunk, ami azonban még elenyésző csekélység.

Mindez azonban a nagy gazdaságokra esik. A kiscgazda megmarad esőkönnyösen az ő buzájánál s van elegendő trágyája, a mivel évről-évre megjavíthatja a földjét, esztendőkön keresztül egyebet sem termel buzánál, rozsnál. Az igaz, hogy kiscgazda nem termelhet például cukorrépát, a mit cukorgyáraink csak nagy mennyiségben s évekre kötött szerződés alapján vásárolnak, de termelhet burgonyát, kenderet, mákot és termelhet gyógynövényeket, a melyek czéltudatos és szakszerű művelés mellett a leggazdaságosabb vetemények közé tartoznak.

De nincs kizárva a cukorrépa termesztése sem, ha községeinkint szervezkedve lépnek a kiscgazdák szerződésre a gyárakkal. Németországban, ahol a kiscgazdák száma összehasonlíthatatlanul több, mint nálunk, már régen rájöttek, hogy összeadva terméseiket sokkal könnyebben s előnyösebben értékesíthetik, mint egyenkint. Ez természetes is. Ha egyéb haszná nem lenne is az ilyen értékesítő szövetkezeteknek, mint megtakarítani azt a néhány krajczárt, a mit a gabonát vásárló ügynökök métermázsánként zsebrevágnak, már ebben nagyon szépen megtalálná czélját. Előnye különben is ennek a dolognak annyi van s olyan kéznél fekvő, hogy felsorolni is felesleges. S egy kis jóakarattal, egy kis buzgósággal mindezt elérhetjük, csak éppen a kezünket kell nyújtani utána.

— No, no . . .

— Majd meglátja!

És Balázs Ferkó csakugyan eltűnt Miklősházáról. Harmadnapra állított be csak újra. Kis, mokány lovon jött, melyről a vonalkiméréseket dirigálta eddig és mögötte furesa karaván vonult végig Miklősházán. Czifra, tarka népség, kiéhezett, de dolyfős alakok, visító leányok, asszonyok kocsikon, ki egy láda tetején, ki a saraglyában s csaptak olyan handa-bandát, hogy Kebel Barnabás ijedten dugta be a füleit. Színésztrupp volt, melyet Tamásvárról esalt magával Balázs Ferkó.

Kebel Barnabást majd hogy megütötte a guta. A tarkóját tapogatta, hogy ébren van-e és nagyobb bizonyosság okáért a gombjait számlálgatta a mellényén. Ébren volt. Eldöndönte magában, hogy a Balázs gyerek megbolondult tisztára. Figyelte, hogy milyen eszelősen tesz-vesz a gyerek, de nem szólott semmit. Nem jó a bolond emberrel komédiázni!

Balázs Ferkó pedig folytatta a bolondságait. Gerber Jeremiásnak, a vendéglősnek kiadta a rendeletet, hogy estére

A barcsi járásbiróság felállítása.

Azok után a komolyabb lépések után, melyek a barcsi járásbiróság érdekében utóbbi időben megtették, nem hittük volna, hogy ez az ügy még ilyen sokáig eldöntetlen maradjon.

A mielőbbi megvalósulást kívánja elsősorban városunk fontos érdeke, mint nagy kereskedelmi központ s mint hatod félezer lakost számláló város; kívánják másodsorban pedig a közigazgatási járásunkhoz tartozó községek, kiknek türelmetlen állapot az, hogy a biróságokat, a szolgabiróságot és járásbiróságot különböző távoli helyeken keresik fel.

Jól tudjuk, hogy városunk leendő emelkedése által sok ellenségeink támadtak, kik mindent elkövettek kiesinyes érdekekből, hogy Bares ne kapja meg a járásbiróságot. A helyesebb felfogás azonban mérvadó helyen az ország egy fontos közigazgatási pontjáról másként intézkedik, s újabb értesülésünk szerint komolyan el van határozva, hogy a barcsi járásbiróság mielőbb-felállíttassék.

Eddig is csak a statisztikai adatok beszolgáltatása késleltette az ügyet, melyen azonban már túl vannak, s az ügy jelenleg a pécsi királyi táblához van áttéve.

Nagy volt a bizalmunk már akkor, midőn kérelmünket oly kitünő férfiak vitték a miniszter elé, mint gróf Széchenyi Imre és Psik Lajos s hisszük, hogy nem csalódunk, midőn azt állítjuk, hogy a barcsi járásbiróság felállítása küszöbön van.

H i r e k.

— **Előfizetési felhívás. Tisztelettel kérjük lapunk t. előfizetőit, kiknek előfizetése e hó elsejével lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek. Kérjük továbbá lapunk barátait, hogy lapunkat ismerőseik körében is terjeszteni sziveskedjenek.**

száz embernek való vacsorát készíttessen. Jó legyen minden, ne sajnálja a fűszer-számot, hadd nyálják meg utána az emberek az ujjukat. A vendéglő udvarán pedig szinpadot vetetett a baraberekkel. Nemzeti szín zászlók lógtak a szinpaddá előléptetett kocsiszín tetejéről, hogy gyönyörűség volt nézni.

Aztán nyakába szedte a várost. Fölkereste a városi magisztratus tagjait, az érdemes kuratorokat s a többi céhbeli embert és alázatosan meginvitálta őket az estéli banketre.

— Mert úgy illik az — vélte szerényen — hogy a helyi-érdekű vasut építő bizottsága ismerkedjék meg a város vezetőivel. Ez szükséges ott, hol közérdekű vállalatról van szó!

A nagyérdemű tanácsot a kilátásba helyezett szellemi és egyéb szórakozások kísértetbe ejtették és este egymásután szállingóztak be a vacsorára.

Kebel Barnabás fogadta a vendégeket, mint házigazda. Csak komoly fenyegetésekkel tudta a neki bolondult Balázs Ferkó belékényszeríteni e szerepbe Kebel

— **Április 11-ike.** Az 1848-iki törvények szentesítése napjának évfordulója alkalmával, e hó 11-én, városunk közhivatalainak épületen is zászlóengések jelezték a dicső nap jelentőségét. Reggel a templomban hálaadó szent mise tartott.

— **A barcsi dohánybeváltó hivatalhoz** a Békéscsabára áthelyezett Reiner Zsigmond beváltóhivatali tiszt helyett Oláh Sándor helyeztetett át Csongrádról. Örömmel üdvözljük városunk új polgárát s kívánjuk, hogy családjával együtt minél kellemesebben érezze magát városunkban.

— **Hymen.** Fried Ede törekvő fiatal barcsi kereskedő eljegyezte Kornhäuser Gizellát, Kornhäuser Adolf késmárki tekintélyes kereskedő bájos és szeretetreméltó leányát.

— **A barcsi sertéshizlalda** folyó hó 11-én délután választmányi közgyűlést tartott, melynek tárgya a barcsi sertéshizlaldó közigazgatásilag állami felügyelet alatt álló kiviteli mintapiacvezé történetű átalakítása körül forgott. Örömmel konstatáljuk, hogy az ügy e tekintetben oly kedvező stádiumba jutott, hogy mi sem gördít akadályokat a fölépítés elé. Eddig ugyanis az volt a baj, hogy az építéshez előirányzott költséget sokalta a hizlalda igazgatósága, de azóta a két kormány között történt közös megegyezés folytán más építkezési tervet állapítottak meg, mi jóval kevesebb összeget igényel s a szükséges kellékek közül a barcsi sertéshizlalda már soknak birtokában is van s jóformán az előbb elírt összegnek hetedrészébe alig kerül az új terv szerinti fölépítés. Az igazgatóság legközelebb benyújtja az ujonnan kidolgozott tervezetet a miniszteriumhoz, kinek helybenhagyása után csakhamar, valószínűleg még ez évben megkezdik az építkezést.

— **Kisiparosok országos szövetsége.** Az „Iparosok Lapja“-ban olvassuk a következőket: Régi óhajta már a kisiparosoknak az önálló szövetkezés s ez legközelebb meg is valósul. Az orszá-

Barnabást. Hanem pompás multság kerelkedett a bolondságból. A városi előke-lőségek lelkesülten tósztoztak és nagyokat ittak, a színészek a kocsiszinben komédiáztak és szintén ittak. Kebel Barnabás nem ivott s mégis neki szédült a feje leginkább.

Hajnaltájon a kitünő kedélyű színésztrupp kétszer özvegyült primadonnája már kenyérbombákkal hajigálta a birónak tisztességben megvörösödött orrát s az anyaszerepek pompás alakítója erőnek-erejével a Kebel Barnabás térdein akart hintázni. Remek multság volt.

A birón mély megindultság volt észrevehető s mikoron a közeli templomban megkondult a hajnali harang, a meghatott biró is éppen a közepére ért annak a hatalmas felkőszöntőnek, melyben élénk színekkel vázolta a miklősházai vasut nemzetgazdasági előnyeit és más kiszámíthatatlanul üdvös eredményeit . . .

— Szép . . . szép . . . de a kavicsbánya! vágta közbe Balázs Ferkó kötekedve.

gos szövetség megalakulása husvét hétfőjén fog megtörténni Budapesten. Az előkészítés munkáját a kezdeményezők már teljesen befejezték, sőt az alapszabályokat is elkészítették. A kisiparosok országos szövetsége politikai jellegű is, mert az önálló vámterület felállítása érdekében fognak működni országszerte és csak oly jelöltek mellett foglalnak állást, akik feltétlen hívei e gazdasági függetlenségnek. A szövetség elnöki állására Kossuth Ferenc országgyűlési képviselőt öhajjták megnyerni. Olyan kerületben, ahol a kisiparosok sikerrel vehetik föl a harcot, külön jelölteket is fogunk felléptetni. A szövetség megalakulásának ügyére különben még visszatérünk.

— **A pécsi iparos tanoncok kiállítása.** Husvét másnapján zárták be két napi tartam után a pécsi iparostanoncok husvét kiállítását. A kiállítást Schmelezer Ferenc ipartestületi elnök nyitotta meg. A bezárásának ünnepi aktusánál pedig igen illusztris társaság gyűlt egybe. Ott volt: báró Fejérváry Imre főispán, Majorossy Imre polgármester, Vaszary Gyula főkapitány, Dragonescu Dömjén m. kir. pénzügyigazgató, Dischka Győző főrealiskolai igazgató, Littke József ker. és iparkamarai elnök, Záray Károly, a ker. és iparkamara titkára, Kindl József kereskedelmi tanácsos, Schmelezer Ferenc ipartestületi elnök, az ipariskolai tanári kar és nagyszámú érdeklődő közönség. A bezárást megelőzőleg Kindl József kereskedelmi tanácsos intézett beszédet az ifjusághoz, majd Schneider István felügyelő-igazgató terjesztette elő a kiállításról szóló jelentését, mely szerint az idej iparostanonc kiállításán 341 kiállító vett részt.

— **A Barnum-czirkusz husszállítói.** Most, hogy annyit beszélnek a világhírű Barnum-Bailey czirkuszról, — kinek plagátaival tele ragdatták városunkban is a vendéglő-falakat és kerítéseket Pécsre érkezése jelzéseül — nem lesz tán érdektelen felhozni lapunk olvasói előtt, hogy mennyi hust fogyaszt naponta a nagyszabású czirkusz személyzete. A „Mészárosok és Hentesek Lapja”-ban ol-

— Mit! — fortyant föl gőgösen a bíró. — Az a rongyos kavicsbánya? Azt ingyen adjuk oda egy ilyen derék vállalatnak!

A városatyák helyeslőleg bólintottak a fejükkel, az ember azt hihette volna, hogy bóbiskolnak és Kebel Barnabás könnyes szemmel, meghatottan borult a bíró nyakába.

Balázs Ferkó pedig egyszeribe valami írást kerített elő valahonnan, melyben már meg is volt írva töviről-szálára a nagylelkű adományozás és odatette a bíró elé kalamárissal és pennával egyetemben.

Kebel Barnabás másnap három szavassal könnyebbült meg. Azt bizony elítták az éjjel. Hanem azért boldogan ölelte keblére Balázs Ferkót, amikor a kiadás mellé odairta:

„Tiszta nyereség kilenczezerhatszáz forint.”

— Mégis csak okos fiu vagy te Ferkó!

Pakots József.

vassuk ugyanis a következőket: A Budapesti időző Barnum-Bailey amerikai czirkusz-vállalat személyzete részére a husszállítást ifj. Szidon Samu mészáros-mester és Vámos és Bruszt hatósági közvetítők nyerték el. A husszükséglet naponként 800 klgr. Ugyanők szállítják a konyhai czikkeket is.

Megemlítjük itt ez alkalommal, hogy a Barnum czirkusz külön vonata Pécsre menete alkalmával valószínűleg Bareson is át fog menni e hó 21. vagy 22-én és mint nagyszerű látványosságra nem mulaszthatjuk el olvasóink figyelmét felhívni ennek megtekintésére.

— **Különös kedvezmény** az, melyet a hirdetési rovatban foglalt könyvhirdetéseinkben tisztelt olvasóinknak nyújtunk. A legértékesebb és igazán becses tartalmu művek, oly mélyen leszállított áron kaphatók kiadónvatalunkban, hogy módjában van szegénynek-gazdagnak egyaránt, alig számbavehető összegért, pompás értékes könyvek, sőt egész könyvtár birtokába jutni. Minden hirdetett mű új és felvágatlan állapotban van. A ma megjelent hirdetésben foglalt műveken kívül még számos hazai és külföldi jelesebb írók művei vannak raktárunkon, melyekről hetenkint váltakozva teszünk említést.

Közgazdaság.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot 1901. évi márczius hó 31-én.

(A m. kir. földmívelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítótól beérkezett jelentések alapján.)

Márczius havában változékony, részben hideg időjárás uralkodott. A szeszélyes időjárás — mely esapadékban is bővelkedett — különbözően hatott a növényzet fejlődésére.

Az őszi vetések nagyobbára jól, sőt néhol igen jól teleltek, helyenkint azonban fagyokozta károkat is emlegetnek, másutt fűregpusztítás és egérkárról érkeznek hírek. A homoki részeken azonban a száraz hideg idő és a sok szélvihar tényleg számbavehető károkat okozott. A repezében helyenkint mutatkozik kár, ugyszintén a lóherésekben és luczernásokban is.

A márczius hó végén bekövetkezett utótél a vetések kellő fejlődését több helyen hátráltatta. A késői havazás miatt, mely főleg márczius hó 27. és 28-án volt igen erős, néhol a vetéseket most is hó borítja, különösen a Duna jobb partján.

A hegyeken, főképp a Kárpátokban, a hó magassága helyenkint ma is meghaladja a fél métert. Az erdélyi magasabb részeken is még bőven van hó.

A márczius hó első felében uralkodott enyhébb időjárásban a föld fagygyorsan kiengedett, esőben nem volt hiány, úgy, hogy midőn később a föld a szeszélyes időjárás és a meleg napsugarak következtében kissé megszikkadt, a gazdasági munkálatok is megindultak. A munka jól haladt, mert a talaj nagyobbára jól elő volt készítve. Sok helyen éppen a földmunka kedvező haladása következtében még a késői utótél beállta előtt elkészültek az árpa és zab vetésé-

vel, sőt a lóhere, luczerna és répa vetéséhez is hozzáfogtak. Az egészen korai árpa- és zabvetések, különösen az Alföldön, és részben az ország más vidékén is kelőfélben vannak; sőt itt-ott már ki is keltek, de a márczius hó 20—31-én észlelt erős fagy némi kárára volt a zsenge állapotban levő vetéseknek. A kapás-növények alá is megkezdődött a munka.

A szőlőkben és gyümölcsökben a fagy helyenkint kárt okozott. A szőlők kitakarása, metszése és bujtása folyamatban van. A gyümölcsfákat tisztogatják.

Itt-ott, különösen az Alföldön, a korai gyümölcsfák már virágozni is kezdenek. Ezekben az utótél szintén okozott némi kárt.

A takarmányhiány miatt sokfelé panaszkodnak.

A réteken és legelőkön elég jól sarjadzik és nő a fű és így remélni lehet, hogy a már itt-ott kijáró jószág nem sokára elegendő takarmányhoz jut. Sok helyütt már kihajtják a jószágot a mezőre.

— **Gazdasági állapot megyénkben.** Ugy vidékünkön, valamint megyénk felső részén is, a nedves tavaszi időjárás miatt a munkálatokat későn kezdhették meg s nagyobb részt most vannak azok folyamatban. Az őszi vetésekben az egér okozta kár 15—20 százalék, a takarmányfélékben 26—30 százalék. Néhány helyen a luczernát és lóherét ki is szántották. A nedves tél — mint lapunkban jeleztük is már — nagy pusztítást okozott az egerek között s ma alig látai a mezőkön e kártékony állatokat.

— **A trieszti általános biztosító-társaság** (Assicurazioni Generali) folyó évi április hó 1-én tartott 69-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1900. évi mérlegeket. Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 525,894,823 korona és 90 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 22,680,434 korona 19 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10,360,434 koronán 80 fillérrel 134,500,736 korona 39 fillérre emelkedett. A tüzbiztosítási ágban a díjbevétel 11,357,800,682 korona biztosítási összeg után 18,641,775 korona 65 fillér volt, miből 7,923,074 korona 12 fillér viszont-biztosításra fordított, úgy hogy a tiszta díjbevétel 10,718,701 korona 53 fillérre rugott, mely összegből 6,974,287 korona mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 65 százalékát teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 77,309,462 korona 97 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 6,411,667 korona 25 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 3,303,342 korona 99 fillérre rugott. Tiszta díjak és kártartalék ezimén 2,726,677 korona 64 fillér helyezettett tartalékba. Károkért a társaság 1900-ban 26,931,463 korona 16 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 688,595,391 korona és 06 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből

hazánkra 128.644,015.26 korona esik, mely összeget a társaság 186.920 káresetben fizette ki. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 13,754.975 korona 35 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 2,920.985 korona 12 fillér külön tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihasított 458.639 korona 05 fillérrel, 8,344.975 korona 35 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezeken kívül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges esökkenését kiegyenlitse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 162,608.919 korona 18 fillérről 173,458.451 korona 60 fillérre emelkedtek, melyek következésképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 30,741.137 korona 02 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 16,283.180 korona 30 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 2,378.490 korona 50 fillér. 4. Értékpapírok 110,354.705 korona 67 fillér. 5. Tárca váltók 1.155.170 korona 32 fillér. 6. A részvényesek biztosított adólevelei 7,350.000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 5,195.767 korona 79 fillér. Összesen 173,458.451 korona 60 fillér. Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik. A mint a jelentésből látjuk, dr. Laudi Vitalis ur elhalálózása folytán megüresedett vezértitkár helyettes állása Luzzatti Gioberti urral töltetett be.

H I R D E T É S E K.

Egy jókarban levő 10 indicált lóerejű
MOZGÓNY (tocomobit)

jutányos áron eladó.
 Értekezhetni a Neuschloss-gyár irodájában Barcson.

Szives tudomásul.

Alólirott mint okleveles
ácsmester
 és
építés vállalkozó

Barcson telepedtem le s ajánlom magamat a legkisebb szakbavágó munkáktól kezdve a legnagyobb pitkezések, úgy tervés költségvetések pontos elvállalása és elkészítésére. Nagyobb városokban szerzett több évi gyakorlataim után tapasztalataim elég biztosítékot nyújtanak az elvállalt munkálatok pontos és lelkiismeretes elkészítésére, melyeket mindenkor a legmértányosabb áráért teljesítek.

Magamat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam

Barcs, 1901. márczius hóban
 kiváló tisztelettel

Ligeti Lajos
 okleveles ácsmester és
 építési vállalkozó.

5-8

JÓKAI MÓR

Egy magyar nábob.

Nagyalaku díszkiadás, Jókai fénymentszeti képével és 64 sikerült szövegképen kívül 8 aquarell-reprodukcióval. 500 oldal tartalom, fényes allegorikus, dus arany és dombornyomású díszkötésben: védőtokkal

9 frt helyett 4 frt 50 kr.

Megrendelhető a „Barcs és Vidéke” kiadóhivatalában.

Bartha Miklós

HANGULATOK.

150 oldalra terjedő igen szép kötet pergamentszerű borítékkal.

3 frt helyett 65 kr.,
 diszes négyszínű kötésben
3 frt helyett — 1 frt 10 kr.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

PETŐFI SÁNDOR

ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI.

== Teljes, 450 oldalra terjedő kiadás. Petőfi szobormásával díszített egész vászonkötésben ==

1 frt helyett 55 kr.

Megrendelhető a „BARCS és VIDÉKE” kiadóhivatalában.

Sandeau Gyula.

M A D E L A I N E.

Francia regény.

Ára 1 frt helyett 45 kr.

200 oldal terjedelem.

Megrendelhető a „BARCS és VIDÉKE” kiadóhivatalában.

BRADDON M. E.

AZ ARANY

BORJU.

Regény 3 kötetben.

Fordította: **Zichy Cam.**

Ára 2 frt 50 kr. helyett 1 frt 20 kr.

670 oldal terjedelemben.

Megrendelhető a „Barcs és Vidéke” kiadóhivatalában.

Twain Mark és Warner K. D.

Az aranyozott kor.

Amerikai regény.

Fordította **MUDRONY PÁL.**

== **3 kötet ára 3 frt helyett 1 frt 40 kr.** ==

Megrendelhető a „Barcs és Vidéke” kiadóhivatalában.

HIRDETÉSEKET
 jutányosan felvesz
 a kiadóhivatal.

Figyelmeltetés! A híres
MAUTHNER FÉLE MAGVAK
 zacskóin
 rajt áll a MAUTHNER-NÉV.
 A melyen nincs rajt, az

MAUTHNER
 ÜDÖN
 HÁRS-
 TERMEKÉK
 BUDAPEST.

nem MAUTHNERTŐL való
 és ha mintolyant ajánlják,
 tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb
 gazdasági és kerti magvak
 nem léteznek, mint a minőket
 27 év óta szállit

Mauthner Üdön

cs. és kir. udvari magkereskedése
Budapesten.
 Irodák és (VII., Rottenbiller-utca 33.
 raktárak: (Köztuti villamos megállóhely.)
 Elárusító (VI., Andrássy-ut 23.
 helyiségek: (A m. k. operával szemben.)
 226 oldalra terjedő képes árjegyzékét ki-
 vánatra ingyen és bérmentve küldi.

Egy millió korona

esetleg a legnagyobb nyeremény!!

JEGYZÉKE az
 50,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 . . .	200000
2 . . .	100000
1 . . .	90000
1 . . .	80000
1 . . .	70000
2 . . .	60000
1 . . .	40000
5 . . .	30000
1 . . .	25000
2 . . .	20000
3 . . .	15000
31 . . .	10000
7 . . .	5000
3 . . .	3000
432 . . .	2000
763 . . .	1000
1238 . . .	500
90 . . .	300
31700 . . .	200
3900 . . .	170
4900 . . .	130
50 . . .	100
3900 . . .	80
2900 . . .	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Kiváló szerencse
TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztály-sorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdődik.

100,000 sorsjegy 50,000

pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

Öt hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160,000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt van.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

1 nyolezad (1/8) frt	— .75	vagyis	1.50	korona
1 negyed (1/4) „	1.50	„	3.—	„
1 fél (1/2) „	3.—	„	6.—	„
1 egész (1) „	6.—	„	12.—	„

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

1. év április hó 21-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

TÖRÖK A. és Tsa.

BANKHÁZ
BUDAPEST,
 Hazánk legnagyobb detail osztály sorsjáték üzlete.

Főáruházi osztály-sorsjáték osztályai:

1. Váci-körut 4.
2. Múzeum-körut 11.
3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztály-sorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... kor. összegben [utánvételezni kérem] A nemtetsző
 [postautalvánnyal küldöm] törendő
 [mellékelem bankjegyekben (bélvegekben)]

Pontos cím: (.....)
 (.....)
 (.....)

Pserhofer J. vértisztító labdaccai

Évtizedek óta elvannak terjedve az egész világon s kevés azon család, ahol ez a páratlan házigyógyszer hiányzik. E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pld zavar az epekeringésben, májfájdalmak, szélbántalmak, kólika, aranyér stb. stb. Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység eseteiben s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkór stb. E vértisztító labdacso nagy előnye, hogy szeliden hatnak, fájdalommal nem okoznak s így a leggyöngébb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják. 1 doboz, mely 15 labdacsból áll 21 kr. — 1 tekeres mely 6 doboz 1 frt. 05 kr. A pénz előzetes beküldése után bérmentve: 1 tekeres 1 frt. 25 kr. — 2 tekeres 2 frt. 30 kr. — 3 tekeres 3 frt. 35 kr. — 10 tekeres 9 frt. 20 kr.

Használati utasítás mellékelve.

Egyedüli készítő és szétküldési főraktár:

PSERHOFER J. gyógyszerháza

Bécs, I. Singerstrass 15.

Elterjedtségüknel fogva e labdacso a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánoztatnak, tehát mindenki csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, a melyek dobozainak fedelén piros színben „Pserhofer“ kézírása látható.

